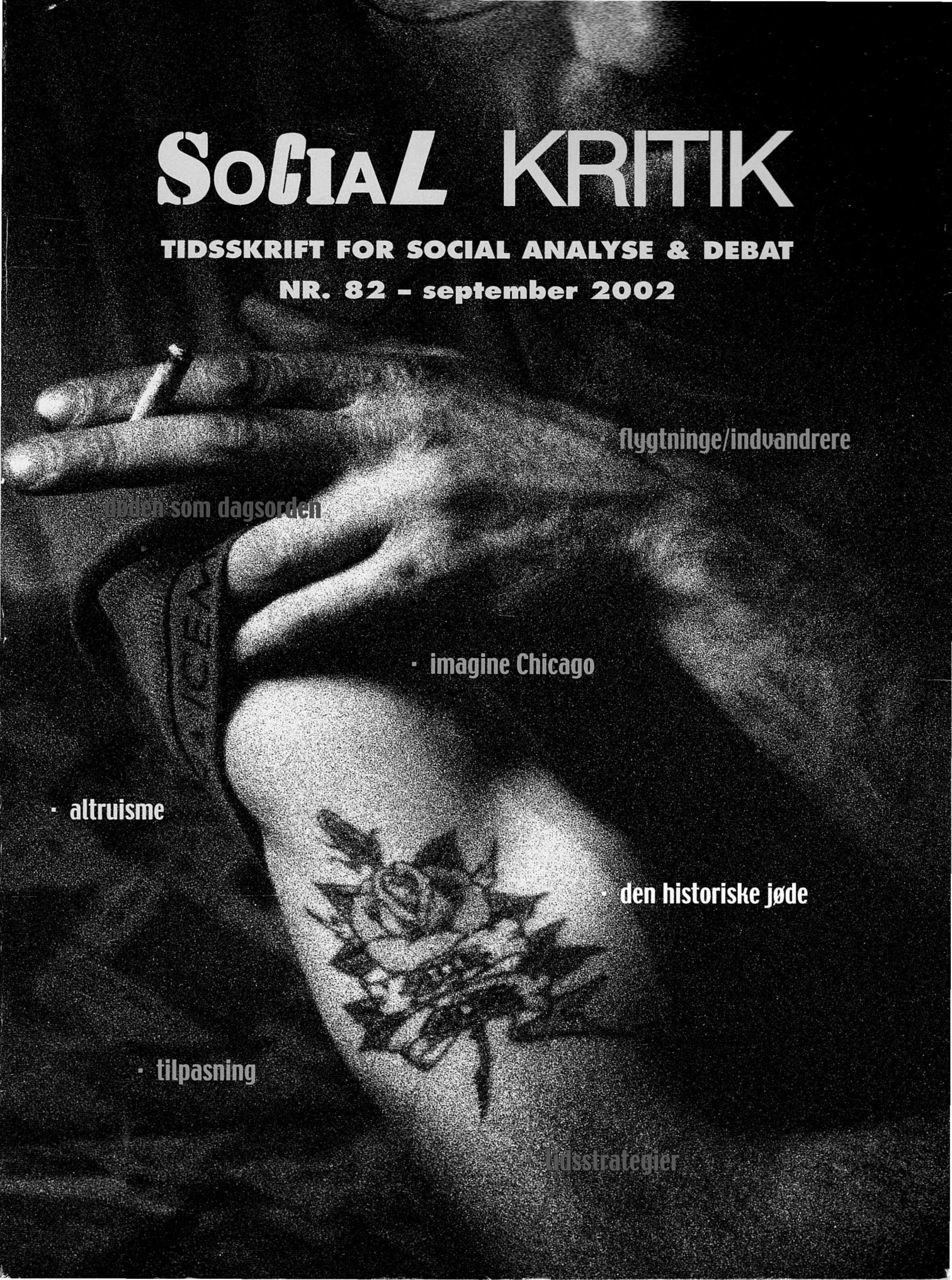

SOCIAL KRITIK

TIDSSKRIFT FOR SOCIAL ANALYSE & DEBAT

NR. 82 - september 2002

· oven som dagsorden

· flygtninge/indvandrere

· imagine Chicago

· altruisme

· den historiske jøde

· tilpasning

· tidsstrategier

SOCIAL KRITIK nr. 82, 14. årgang 2002.

© Selskabet til fremme af Social Debat

Redaktør: Benny Lihme

Redaktionens adresse:

Social Kritik, Nansensgade 66 kld.

1366 Kbh. K

Tlf: 33 93 99 63 eller 45 42 44 83

www.socialkritik.dk

Fax: 33 15 80 76

Giro: 2 80 25 62

Abonnement: Kr. 400,- for seks numre.

Nummer 82: Kr. 86,-.

Ved køb af studiesæt ydes studierabat.

Bestillinger sendes til redaktionens adresse.

Betaling pr. check eller postgiro.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse af dette tidsskrift eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Grafisk tilrettelægning:

Susanne Whitta Jørgensen, Grafisk Himmel.

Forsidefoto: Pelle Rink

Tryk: Narayana Press

Tidsskriftet Social Kritik udgives af foreningen "Selskabet til fremme af Social Debat". Selskabet blev stiftet d. 4. 5. 88., og har som formål at fremme og deltage i den offentlige debat om sociale emner. En af måderne hvorpå Selskabet realiserer formålet, er at udgive dette tidsskrift. Selskabet og tidsskriftet skal tjene som forbindelsesled mellem samfundsvidenskab, social forskning og den sociale praksis. Foreningen og tidsskriftet skal holde sig fri af parti- og fagforeningspolitiske interesser.

SOCIAL KRITIK's referencegruppe består af: Flemming Balvig, Johs. Bertelsen, Hans Bonde, Nils Bredsdorff, Ning De Coninck-Smith, Rosmari Eliasson, Tine Rask Eriksen, Bjarne Lenau Henriksen, Jesper Holst, Thorkild Høyer, Jørgen Jepsen, Ejler Johansen, Margaretha Järvinen, Birgit Kirkebæk, Morten Kjærum, Ida Koch, Øjvind Larsen, Søren Langager, Karin Lützen, Anne Løkke, Bent Madsen, Søren Magnussen, Thomas Mathiesen, Jan Morell, Beth Grothe Nielsen, Birger Steen Nielsen, Henning Salling Ollesen, Benedicta Pécseli, Knud Erik Pedersen, Annick Prieur, Kim Rasmussen, Flemming Røgilds, Lone Scocozza, Ove Sernhede, Søren Smidt, Karen Ellen Spannow, Asger Sørensen, Sune Sunesson, Peter Thielst, Morten Thing, Jørn Vestergaard, Kirsten Weber, Jacob Hilden Winsløw.

Outsiderens redaktion bakker kontroversiel T-shirt op, dog ville tre

En ung Oliver Bjerrehus copycat ligger henslængt i græsset med kold-i-røven-café-skægstubbe stikkende ud af det ungdommelige ansigtsskud. Blå cowboybukser og et stykke med bart mellem buksekant og hvid T-shirt.

Det er T-shirten der er sagen her. Ikke fordi den er så pæn eller ekstraordinær at den burde sidde på en velproportioneret fotomodel og på den måde tiltrække sig opmærksomhed. Tværtimod er den som tekstil betragtet både enkel og grim. Faktisk lige så grim som den grimmeste af slagsen undertegnede har båret (en hvid sag med det enkle påtryk "Hårby Kiosken".... ja, det er på Sydbyn dér omkring, men mange år før Polle fra Snave-bølgen).

Nå, men denne T-shirt med tilhørende fotomodel er bl.a. før sommerferien afbildet i farver i Politiken hele to steder, det ene sted med overskriften "Syg mode". Påtrykt T-shirten er nemlig et industrivask-og-offentlig-egendom lignende rødt stempel, der fortæller at den som bærer den har været indlagt på "Psykiatrisk Afdeling - PSYK 02".

Der er tale om en mode T-shirt lavet af det danske tøjfirma Petroleum som en del af en serie med et overordnet sygehus-tema. Firmaets direktør fortæller at folk godt kan lide T-shirts med et provokerende print, men at det ikke har været meningen at støde nogen. Og at psykiatri-shirten i øvrigt synes at have ramt den rette stemning i dele af den danske ungdom, idet den er den populæreste i hospitals-serien.

Men T-shirten stødte "nogen". Således fandt både formanden for *Landsforeningen SIND* og formanden for *Landsforeningen Bedre Psykiatri* T-shirten usmagelig, idet den åbenlyst slår mønt af andre menneskers problemer, når den lader caféungdommen og andre kokettere med at have været indlagt på en psykiatrisk afdeling.

Hvorned vi har fået et nyt eksempel på et formidlings-etisk problem, som vedrører afsenders behandling af 3. person som føler sig udleveret til spot og spe. I 1997 var det urfirmaet Rem Rems reklamekampagne "Why kill time, when you can kill yourself?" som med spektakulære billeder af otte iscenesatte selvmordssituationer blev stoppet af Forbrugerombudsmanden inden den kom på gaden. Hvilket

redaktionsmedlemmer ikke fotograferes med den på ...

ikke gjorde så meget set fra firmaets synspunkt. Alene al den presseomtale den forbudte kampagne fik, betød en stigning i salg på 50%.

Tøjfirmaet Petroleum er da sikkert også taknemmelige for de psykiatriske pårørendeorganisationers kritik og protester, der kan ses som en behagelig aflastning af markedsføringsbudgettet. Hvad der imidlertid forekommer mere overraskende er, at de psykiatriske patienters egne organisationer vurderer Afdeling PSYK 02-patienttrøjen helt anderledes end pårørendeorganisationerne.

LAP - Landsforeningen Af Psykiatribrugere - læser ironisk teksten som en velkommen solidaritet folk viser de psykiatriramte ved at gå med denne T-shirt. Og i det nye nummer af det udmærkede brugerblad om psykiatri OUTside-eren siger redaktør Michael Krog i lederen, at de fleste i redaktionen var overvejende positive overfor ideen, men at tre af de positive alligevel ikke ville lade sig fotografere i T-shirten, da det trods alt var for følelsesladet.

Krog selv leger glad med forestillingen om at trendy og stilsikre mennesker ved at gå og skilte med at de er psykisk syge er med til at afstigmatisere de egentlige psykiatribrugere. Måske er det sådan. Iblendet denne forestilling er dog lederens andet budskab, at de egentlige brugere i psykiatrien nok engang med denne sag er blevet overset og umyndiggjort af medierne.

Ja, hvorfor kan journalister egentlig ikke finde ud af at ringe til brugernes egne direkte talerør i psykiatrispørgsmål? Ifølge Michael Krog er man gerne fri for den "forstående omverden", hvadenten dens interesse er omsorg eller omklamring, til fordel for en direkte kommunikation mellem medier og brugere.

li-

INDHOLD

Alan Wolfe HVAD ER ALTRUISME?	6
Lars Johansen FORESTIL DIG DIN BY! (interview)	25
Niels Revsgaard PERSPEKTIVER PÅ DANSK INDVANDRER- OG FLYGTNINGEPOLITIK	37
Nelima Lassen og Louise Tranekjær EN BEVIDSTHED OM SPROG	44
Benny Lihme FOTOGRAFIETS HOVEDSTAD (anm.)	50
Morten Thing LØVER ELLER ABEKATTE ELLER HVAD ER DANSKHED?	56
Birthe Bech-Jørgensen USÆDVANLIGE TIDSSTRATEGIER	69
Michael Hviid Jacobsen DØDEN PÅ DAGSORDENEN	77
Thomas Lund TILPASNING	87
Carsten Korsar FÆNGSELSVÆSNETS FÆLE FYRE	91
Peter Thielst ORDET SOM TERRORIST (anm.)	94